

ASIA: Tehy ry:n lausunto koskien ammattipätevyysdirektiiviä 2005/36/EY

Yleistä

Tehyssä on lausuttu direktiivin muutoksiin (2005/36/EY) liittyen kolme kertaa. Toistamme osittain jo aikaisemmin lausuttuja linjauksiamme, mutta ehkä perustellen paremmin joitakin näkemyksiä lähettämämme asiakirjan alussa nostettujen keskeisten asioiden pohjalta.

Eurooppalainen ammattikortti

Kortin käyttöönotto tulee olla vapaaehtoista ja tunnustamisen tulee mennä IMI-järjestelmän mekanismien ja läpinäkyvien prosessien kautta perustuen aitoihin, muodollista pätevyyttä osoittaviin asiakirjoihin. Korttiin liittyvät turvallisuusriskit tulee tunnistaa ja ennalta ehkäistä kortin asiaton käyttö. Tietosuojaan liittyvien ongelmien tunnistaminen ja ehkäisy tulee selvittää. Vastaanottavalla jäsenvaltiolla tulee olla oikeus varmistaa toisesta jäsenvaltiosta tulevan henkilön alkuperäisten dokumenttien aitous säänneltyjen ammattien osalta. Hiljaisen tunnustamisen käyttöönotto ei sovellu terveydenhuollon ammatteihin, joten määräaikojen pidentämisellä ei sellaisenaan ole merkitystä.

Osittaisen pätevyyden periaate

Emme hyväksy osittaisen pätevyyden tunnustamista terveysalalla lainkaan. Direktiivissä tulee kirjata sosiaali- ja terveysalalle poikkeus osittaisen pätevyyden osalta, jos tämä direktiivin kohta muuten yleisesti hyväksytään.

Koulutuksen vähimmäisvaatimusten yhteensovittamiseen perustuva tunnustaminen

Tehyssä olemme erittäin tyytyväisiä; että direktiivissä on huomioitu yleissivistävästä koulutuksesta ja ammatillisen väylän kautta tuleville lähihoitajille ja tasapuolinen kohtelu hakeutuessa sairaanhoitajakoulutukseen tai johonkin muuhun terveysalan ammattikorkeakoulutukseen.

Tehyn näkemyksen mukaan on kannatettavaa nimetä kansallinen elin jolla on valmiudet arvioida muodollista pätevyyttä osoittavien asiakirjojen vaatimuksenmukaisuutta suhteessa ammattipätevyysdirektiiviin. Tämä helpottaa viranomaistyötä ja tekee prosessista läpinäkyvän.

Kielitaito

Kielitaito tulee olla varmistettu ja testattu ennen ammatinharjoittamisoikeuden luvan saantia. Kielitaidon testaaminen pitää olla toimivaltaisen viranomaisen vastuulla olevaa toimintaa. Jos kielitaidon varmistaminen jääminen työnantajan vastuulle ei ole nykyisinkään toiminut ja näyttöjä näistä kieliongelmissa on runsaasti. Potilasturvallisuuden takaamiseksi on kielellinen osaaminen ehdottomasti ammattitaidon keskeinen työväline sekä jokaisen hoitohenkilöstön omien havaintojen kirjaaminen potilasasiakirjoihin.

Hälytysmekanismi

Hälytysmekanismiin tehdyt muutokset ja täydennykset koskien väärennetyiksi todettuja asiakirjoja on erityisen kannatettavaa kuten ammatinharjoittamiseen liittyvät rajoituksetkin.

Re-sertifikaatio ja ESCO

T ehyssä on seurattu direktiivin muotoutumista ja tarkennuksia. Asiakirjan kohdassa Amendment 11 Recital 14a, useat EU-maat tulkitsevat tämän tarkoittavan re-sertifikaatiota/määräaikaista uudelleen laillistamista tai nimikesuojausta. Johtuuko tämä Suomen kantaa ottamattomuus siitä, että suurimassa osassa EU-maita re-sertifikaatio on jo olemassa ja asia mahdollisesti menee ohi Suomen osalta, jos sitä ei varsinaisesti oteta käsittelyyn? Tehyssä olemme kiinnostuneita kuulemaan myös niistä menetelmistä, miten tämä asia on ajateltu raportoida Suomen osalta jatkossa.

Recital 18 Amendment 15 tekstistä saattaa saada käsityksen, että tämä osio kattaa meneillään olevan ESCO-hankeen (European Skills, Competences and Occupations), jossa määritellään eri ammattien osaamistasoja ja ammatillisen toiminnan kuvauksia. Tämä on merkittävä asia ja koskettaa kaikkia niitä ammattiryhmiä jotka ovat yleisen tunnistamisen piirissä. Jos tämä todella tarkoittaa ESCOn kaltaista toimintaa, niin se tulisi kuvata prosessina selkeämmin.

Kiitämme tästä mahdollisuudesta lausua direktiivistä 36 ja tuoda esiin myös omia huomioitamme.

Helsinki 16.04.2013

Jaana Laitinen-Pesola
Puheenjohtaja, Tehy ry

Kirsi Sillanpää
Johtaja, Tehy ry

Asiantuntija
Marja-Kaarina Koskinen
Tutkimuspäällikkö Tehy ry